

ДАРУЄМО 1000 МАЛИНИ!

Див. ст. 32

Передплатний індекс
86144

Бібліотека № 9

СонцеСад

ЩОМІСЯЧНИЙ ПОРАДНИК

Сусіди троянд

3 ст.

На фото троянда
Пол Скарлет

КИЗИЛ

у вашому саду

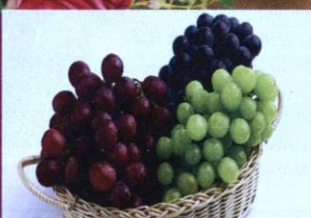
12 ст.

Два врожаї

КАРТОПЛІ

14 ст.

**ВИНОГРАД-
ГІГАНТ**

18 ст.

Зберігання
**ОГІРКІВ і
ПОМІДОРІВ**

22 ст.

ДЛЯ ВАС САДЖАНЦІ ЗА ПЕРЕДПЛАТУ!

Див. ст. 2

Шановні читачі!

У цьому номері «Бібліотеки СонцеСад» ви прочитаєте, як зібрати два врожаї картоплі за рік, та отримаєте поради від селекціонера-рекордсмена, які допоможуть вам виростити гарний виноград.

Головна тема нашого номера – це рослини, з якими найкраще садити троянди, щоб вони росли здоровими, гарними та ідеально поєднувалися між собою при створенні дизайну вашого саду чи клумби.

Також ознайомитесь з корисними порадами щодо вирощування, догляду та захисту лохини, брусниці, журавлини, фундуку, ягідних та плодкових культур від найдосвідченіших фермерів та агрономів у безкоштовних електронних номерах «Бібліотеки СонцеСад» на сайті soncesad.com.

Пишіть нам, ставте запитання щодо вирощування різних культур – ми переадресуємо їх нашим експертам. Відповіді зможете прочитати на сторінках наступних номерів журналу.

Щиро ваша — редакція журналу
«Бібліотека СонцеСад»

ВЕЛИЧЕЗНИЙ ВИБІР
декоративних рослин, книжок із
порадами по догляду та вирощуванню
різних культур, а також насіння, добрив
та засобів захисту від шкідників
і хвороб —
на сайті soncesad.com

Зміст

ст.

- 3** Сусіди троянди у вашому саду.
- 11** Посадка часнику під зиму.
- 12** Кизил — окраса унікальної колекції Володимира Меженського. Поради щодо вирощування українських сортів.
- 14** Два врожаї картоплі за рік — не вигадка.
- 18** За виноградне гроно й до «Книги рекордів Гіннеса». Продовження статті з №8.
- 20** Останні дарунки літа.
Користь для здоров'я винограду та сливи, а також унікальні рецепти їх приготування.
- 22** Овочеві смаколики під Новий рік.
Поради вченого, як зберігати ґрунтові огірки, помідори, баклажани, кабачки, щоб ними поласувати на свято.
- 23** Кавун і диньку — під ялинку.
Як зберігати кавуни та дині до зими.
- 24** Зелений чай — напій молодості.
Користь для здоров'я зелених чаїв.

Інші акції, бланк та умови замовлення на останній сторінці журналу

Передплатіть журнал «Бібліотека СонцеСад» на рік і ОТРИМАЙТЕ В ПОДАРУНОК 2 САДЖАНЦІ ЖИМОЛОСТІ (код 4)

- або 2 саджанці агрусу (код 1),
- або 2 саджанці годжі (код 2),
- або шість цибулин білих тюльпанів (код 3).

При передплаті на журнал «СонцеСад»
ДАРУЄМО ПО 1 САДЖАЦЮ АБО 3 ЦИБУЛИНИ ТЮЛЬПАНІВ!

Наші журнали — це джерело натхнення та надійних знань, якими з номера в номер користуються понад 50 000 читачів. Завдяки цим знанням ви перетворите мрії у реальність на своїй землі.

В кожному номері – каталог найкращих сортів рослин:

- найурожайніших, • найкорисніших, • найсмачніших,
- найстійкіших до хвороб та шкідників.

Ціна передплати

на «Бібліотеку СонцеСад»:

Півроку — **81 грн** (за 6 номерів);

Рік — **162 грн** (за 12 номерів).

Ціна передплати на «СонцеСад»:

Півроку — **35 грн** (за 2 номери);

Рік — **69 грн** (за 4 номери).

**Річна передплата може початися
з будь-якого місяця.**

Вкажіть код обраного подарунка у бланку замовлення на ст. 32

Редаційну передплату також можна оплатити на картку або рахунок видавця журналів ФОП Михаць М.О.

Карта Приватбанку 5169 3305 1340 2237, або на розрахунковий рахунок ЄДРПОУ 3341516763 МФО 321842 р/р 26003053033931 Київська філія Приватбанку.

Після здійснення оплати відразу передзвоніть нам або скиньте копію квитанції і адресу, куди надсилати журнали, на вайбер (067) 230 97 01.

ЗАУВАЖТЕ! Самолікування може зашкодити вашому здоров'ю. Перед застосуванням рецептів і порад, опублікованих на сторінках журналу, обов'язково порадьтеся з лікарем.

Бібліотека СонцеСад № 9 вересень 2019 р.

Видавець і засновник: ФОП Михаць М.О.

Адреса редакції і видавця: 08143 Київська обл.,
Києво-Святошинський р-н, с. Жорнівка,
вул. Молодіжна, 11, тел.: (067) 401-26-41,
факс: (04571) 41-451

Головний редактор: М.О. Михаць, видання зареєстровано, серія КВ №20114-9914Р від 9.07.2013 р.
Загальний тираж 10 000 прим. Ціна договірна.
Використання тексту та ілюстрації й можливе тільки з дозволу редакції журналу. Думки авторів і редакції не завжди збігаються. Листування з читачами лише

координати журналістів чи героїв матеріалів. Також будемо вдячні за будь-які ваші поради. Пишіть нам чи дзвоніть за тел. 067 401 26 41.

Підписано до друку 30.08.2019 р.
Замовлення № 102/06868.

Надруковано з готового оригінал-макету в друкарні

Любов ІЩУК, кандидат біологічних наук,
доцент кафедри садово-паркового господарства
Білоцерківського національного аграрного університету

Поєднання рослин на клумбах — це велике мистецтво. Досвідчені садівники десятиліттями шляхом проб і помилок створюють власні дуети, у яких декоративні дерева, кущі, ліани та трави взаємно доповнюють і відтінюють одні одних. Адже вибирати рослини треба не тільки за кольором, а й за формою, розміром, декоративністю. Окрім розаріїв, троянди висаджують у міксбордери, на геометричні клумби, рабатки, бордюри, узлісся. У таких композиціях високорослі кущі розміщують на задньому плані, середні за розміром сорти з ефектним квітуванням — у центрі, а мініатюрні й ґрунтопокровні — на передньому плані.

Сусіди троянди у вашому саду

ПРАВИЛА ВИБОРУ СУСІДІВ

Вибираючи сусідів для троянд, насамперед треба брати до уваги розмір підсаджених рослин та кінцеві розміри троянд певного сорту в період їх квітування. Також має бути гармонійне поєднання кольорової гами квітів обох рослин. Слід враховувати текстуру їхніх листків та алелопатичні впливи — несумісність через кореневі виділення. Троянди також не витримують затінку, потребують вільної циркуляції повітря і не можуть конкурувати з деревами, кущами та трав'янистими багаторічниками за воду й поживні речовини, тому стежте за

дотриманням відстані до рослин-супутників. Квіти з великими чашечками, наприклад троянди, зазвичай виступають домінуючими в дуетах.

Партнерів вибирають так, щоб їхні квіти або листки, а також фактура куща створювали вдалий фон

для «солістки ансамблю». Менш вибагливі до сусідства кущові, плетисті та ґрунтопокровні троянди, які зазвичай не «заперечують» проти красивого обрамлення. Тоді як чайно-гібридні, флорибунда й мініатюрні, навпаки, досить вибагливі щодо сусідів і не люблять жити в тісноті.

Фото 1. Міксбордер з чайно-гібридних троянд, ешольції каліфорнійської, петунії і орнітогаліуму.

Міксбордер — витягнутий уздовж доріжки або стіни квітник.

Міксбордери з троянд влаштовують у теплих затишних сонячних місцях із південного або південно-східного боку будинку (фото 1-2). Їх також можна розмі-

Фото 2. Міксбордер з троянд чайно-гібридних у поєднанні корейськими хризантемами, чорнобривцями, очитком видним і хостою панцетолістою.

Фото 3. Рабатка з троянд-патио у поєднанні з ялівцем китайським і ялиною колючою під наметом берези бородавчастої.

Фото 4. Плетисті троянди у поєднанні з рудбекією одноколірною і сеткреазією.

щувати в палісаднику, біля тераси чи загорожі, по краях газону або вздовж доріжок (фото 3).

Підготовку ґрунту в міксбордері проводять восени, а рослини зазвичай висаджують навесні. Більшість трав'янистих багаторічників віддає перевагу садовому чорнозему, багатому на гумус і поживні речовини, оскільки в природних умовах ростуть на луках. Під високорослі, рясноквітучі рослини вносять перегній і комплексні мінеральні добрива. Оптимальну вологість ґрунту створюють шляхом додавання до нього торфу або піску. Для створення сприятливих умов гірським і скельним рослинам до ґрунту під час перекопування додають керамзиту або гравію. Багато рослин потребує лужного ґрунту. У такому разі додатково вносять доломітове борошно або крейду. Обробіток ґрунту проводять на глибину кореневої системи запроєктованих для висаджування рослин, додаючи ще 10 см для їхнього розвитку. Для троянд товщина родючого шару ґрунту, залежно від групи, має становити 50–60 см, для трав'янистих багаторічників — 40–50 см, а для однорічників — 25–30 см.

У міксбордери вводять не тільки кущові чайно-гібридні й паркові троянди, а й штамбові деревця, плетисті сорти, які прикрашають різноманітні підпірні стінки, навіть ґрунтопокривні троянди (фото 4). Загальна кількість видів і сортів у міксбордері з трояндами класичного типу, крім самої солістки, не має перевищувати шість-сім рослин. Оптимальний варіант — обмежитися чотирма-п'ятьма культурами, які створять барвистий, але гармонійний і непереобтяжений ансамбль.

Зазвичай у міксбордерах виділяють акцентні та фонові рослини й рослини другого плану. Акцентні відразу впадають в очі, але їх має бути не більше трьох, інакше троянди поміж них «загубляться». Для такої ролі ідеально підходять злакові трави — міскантус, молінія блакитна, кунічник. Серед гарноквітучих багаторічників акцентними будуть дворічники — наперстянка, дзвонички середні, коров'як. У тих міксбордерах, де троянда виступає головною рослиною, інші великі кущі або акцентні не висаджують.

Фото 5. Міксобордер з трояндою чайно-гібридною у центрі і корейською хризантемою та іберисом по периметру.

Фото 6. Чайно-гібридні троянди — сусіди самшиту вічнозеленого.

Акцентні рослини — високі рослини, які приваблюють погляд упродовж усього сезону.

Рослини другого плану — неяскові рослини, які приваблюють погляд упродовж усього сезону.

Фонові рослини — рослини з

дрібними бутонами, які заповнюють порожнечі в розарії.

Відтінювальну роль на клумбах із трояндами виконують фонові рослини з дрібними квітками — гіпсофіла, петунія, іберис, катран, астранція, лаванда, шавлія, квітучі гейзери (фото 5). Рослини другого плану мають бути прива-

бливими упродовж усього сезону й відтіняти яскраві квіти троянд. Зазвичай для цього висаджують манжетку, герань, хосту, самшит, низькорослі сорти таволги, карликові хвойні, низькорослі декоративні злаки, чистець шерстистий, вісяницю, сріблясті карликові полини (фото 6).

ДЕРЕВА ТА ВІЧНОЗЕЛЕНІ РОСЛИНИ

Серед дерев троянди мають небагато партнерів, оскільки вони не витримують затіння. Тому доцільно використовувати лише дерева з невеликими листками, компактною, колоноподібною чи пірамідальною кроною і дуже високим штамбом. Гармонійно виглядають троянди із сакурою, яблунею Недзвецького, сливою Піссарді, магноліями (фото 7). Відстань між деревами має становити 4–5 ме-

трів, а між деревами й кущами троянд — не менше 1,5 м.

Натомість хвойні дерева створюють фон для троянд протягом усього року й приваблюють погляд. Серед них ідеальними партнерами є колоноподібні форми туї західної, ялівцю, тису, карликові сорти ялин (фото 8). Темно-зелена крона хвойних гармонійно поєднується із квітами троянд світлих тонів. Але слід пам'ятати, що хвойні рослини швидко розростаються, створюють тінь, виснажують та окислюють ґрунт, що негативно впливає на троянди, тому відстань між хвойними рослинами й кущами троянд має становити не менше 1,5 м. Практикують насадження хвойних у середині клумби, а по периметру висаджують троянди. Можна також між трояндами ви-

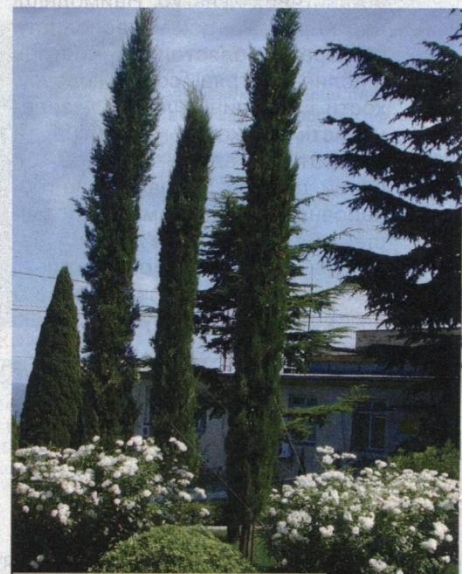

Фото 8. Чайно-гібридні троянди — сусіди колоновидних ялівців, кедрів і рододендрона.

садити карликові форми туї та ялівцю. Красивий й довершений вигляд матимуть штамбові троянди в оточенні хвойних рослин (сланкі форми ялівцю або кулясті сорти туї).

Фото 7. Чайно-гібридні троянди — сусіди альбіції ленкоранської.

ВИТКІ РОСЛИНИ

Цікаві композиції також можна отримати, поєднуючи троянди з виткими рослинами. Наприклад, троянди й виноград мають схожу агротехніку догляду, їх зручно разом вкривати на зиму. До того ж троянди першими хворіють тими самими недугами, що й виноград. Доречно висадити виткі троянди в проміжках між кущами винограду в озелененні альтанки.

Серед витких рослин гідне місце поряд із трояндами посідають ломиноси. Для наших ґрунтово-кліматичних умов підійдуть зимостійкі, швидкорослі ломиноси. Троянди та ломиноси можна підібрати в тон, граючи на інтенсивності відтінку й півтонах, створюючи гармонійні поєднання. Можна поєднати й протилежні кольори, створивши контрастні композиції. Ломиноси, як і троянди, мають глибоку кореневу систему й садити їх можна на відстані 50 см, стежачи, щоб вони не

пригнічували один одного. Вимоги до умов садіння однакові — поживні, добре дреновані ґрунти та сонячне місце. Для захисту коренів від перегрівання лунки навколо кущів ломиносів слід мульчувати корою, компостом або нейтральним торфом, що також корисно й трояндам. Слід пам'ятати, що підсаджувати ломиносів до троянди варто тільки тоді, коли остання добре підросла та її коренева система повністю сформується. Інакше він пригнічуватиме троянду.

ТРАВ'ЯНИСТІ СУСІДИ

Супутниками троянд не обов'язково мають бути квітучі рослини. Багаторічники з цікавою фактурою або забарвленням листків зроблять спокійнішим загальний колорит рабатки з трояндами. Полин, чистець і шавлія сріблясто-сірими листками створюють відповідний фон трояндам із прохолодними відтінками.

Традиційно вважають, що хоча б один партнер троянди, що росте на змішаній рабатці, має належати до групи декоративно-листяних культур. Наймодніші партнери — це червонолиста гейхера, сріблястолисті чистець і полин, пістряві сорти колеусу, хости і бруслини Форчуна, зелені листки манжетки, сантоліна та декоративні злаки (Фото 9-10). Інший простір змішаної рабатки наповнюють за допомогою розміщених групами трав'янистих багаторічників, що контрастують один з одним і розкривають барвисту та стилістичну концепцію всього міксбордера.

Особливого сусідства потребує і штамбові троянди. Її оточення не має «сперечатися» з нею за висоту і форму, заважаючи сприйняттю. Найкраще використовувати рослини, що дають ефект легкості. Троянда на штампі матиме чудовий вигляд в обрамленні лаванди або шавлії, що створюють відмінну оправу або ненав'язливий фон.

І головне — вибирати партнерів для троянди треба без фанатизму, створивши відчуття багатства представлених деталей і текстур, і стежити, щоб оточення не затьмарювало королеву вашого саду, а вона обов'язково віддячить ясным і тривалим квітуванням.

Фото 9. Міксбордер на тертої храму з чайно-гібридних троянд, хости ланцетолістої, агератуму мексиканського.

Фото 10. Троянда-патіо у поєднанні з гейхерою, півниками, шилоподібним флоксом, молодилом паростковим і каменями.